

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • DESEMBRE DE 1996 • NÚM. 105

S u m a r i

HOMENATGE
A LES BRIGADES
INTERNACIONALS, 3

INSTITUT DE
MICROELECTRÒNICA, 3

DESCOBREIXEN ELS
ENIGMES DE LES
CÈL·LULES GLIALS, 5

BONES FESTES
I FELIÇ ANY 1997

Els rigors de l'hivern
ens porten enguany
una congelació material
que ens haurà de servir
d'estímul per enfortir
l'esperit i desenvolupar
les potències intel·lectuals.
Amb la il·lusió renovada
i l'optimisme de la voluntat,
L'AUTÒNOMA us desitja
un molt bon Nadal
i un feliç i abundós
any 1997.

Universitat Autònoma de Barcelona

Fòrum de la recerca

En el moment actual hi ha un debat obert en què es planteja el finançament de la recerca pública i els objectius bàsics o aplicats de la recerca. Als Estats Units, aquest debat ha transcendit al Congrés i té repercussió en els mitjans de comunicació.

En l'àmbit de la Unió Europea, és clar que la recerca que el nou programa marc de la UE està disposat a finançar té un fort component aplicat i està fortament lligat a interessos de desenvolupament industrial. La CICYT, a l'Estat espanyol, ha modificat els objectius en el nou pla nacional d'investigació respecte dels que tenia el pla anterior, i ha fet una reconversió cap a una recerca amb un fort component d'innovació mirant cap a la indústria i tractant que els resultats de la recerca serveixin per millorar la producció, per ser més innovadors i més competitius industrialment.

La UAB ha assolit un bon nivell de recerca en aquests anys; es troba entre les quatre millores universitats de l'Estat espanyol, sigui quin sigui el paràmetre que s'analitzi: producció

científica, EDP compromesos en recerca, recursos competitiu aconseguits, recursos per convenis de recerca, etc. L'esforç realitzat per aconseguir-ho és degut fonamentalment a l'actuació dels professors i investigadors que han dedicat la seva activitat a la institució, i als seus equips de govern, que han facilitat la instal·lació de centres de recerca al campus, entre altres. La UAB, per les seves característiques, ha assolit un alt nivell en recerca; però en recerca bàsica, no en recerca aplicada ni en desenvolupament tecnològic.

En el moment actual, a la UAB l'edat del professorat és crítica; hi ha un envelliment progressiu que pot dificultar les possibilitats de reconversió a unes noves prioritats en recerca.

Tot això fa que l'actual equip de govern es planteja la necessitat d'obrir un debat intern sobre la recerca a la UAB per tal de preparar-nos per ser competitius al segle XXI.

D'altra banda, com a centre públic que som, cal que aquest debat s'obri també als sectors socials per do-

nar a conèixer quina és l'activitat de recerca que es fa a la Universitat perquè hi hagi un reconeixement social de la recerca i perquè es valorin les seves aportacions en qualsevol dels camps de coneixement.

Per aquests motius, s'està organitzant una sèrie d'activitats agrupades sota el nom de Fòrum de la Recerca a la UAB, que es duran a terme al primer trimestre de l'any vinent. Amb això es pretén analitzar la situació de la recerca que es fa a la UAB des de la perspectiva catalana, espanyola i europea, fer una valoració prospectiva de com i cap a on evoluciona l'activitat de recerca a escala mundial, difondre l'activitat de recerca de la UAB, i tractar de millorar el reconeixement social de la recerca en general. Paral·lelament, cal iniciar un debat intern per veure quines són les actuacions que caldria fer a la UAB perquè sigui una universitat amb capacitat de competir amb les universitats europees en convocatòries de recerca, i de formar part de la xarxa d'universitats europees on es fa recerca de qualitat.

Enric Lluch, professor emèrit de la UAB

En la sessió de la Junta de Govern que va tenir lloc el 21 de novembre passat, es va aprovar el nomenament d'Enric Lluch com a professor emèrit.

Aquesta proposta es va fomentar en la seva dilatada dedicació a la Universitat, al seu reconegut prestigi intel·lectual, i a la seva dimensió humanista i universalista.

Enric Lluch ha estat l'introductor, al nostre país i a la resta de l'Estat espanyol, dels nous corrents geogràfics, especialment de la geografia entesa com a ciència social amb un enfocament interdisciplinari.

Va ser cridat l'any 1969 pel doctor Frederic Udina i Martorell—degà aleshores de la Facultat de Filosofia i Lletres—per organitzar els estudis de Geografia. L'any 1973, va fundar el Departament de Geografia de la UAB i la revista *Documents d'Anàlisi Geogràfica*.

La seva activitat investigadora s'ha centrat en l'evolució històrica

del pensament geogràfic català i en la divisió territorial de Catalunya. Actualment treballa en la preparació de l'edició de l'obra d'alguns dels estudiosos del pensament territorial català.

És un dels fundadors i impulsors inicials de la UAB, i ha treballat incansablement per aconseguir una universitat democràtica i fer possible la seva governabilitat. Va ser un dels redactors del denominat Manifest de Bellaterra i de l'Estatut del Professorat Contractat.

Nomenat pel rector Ramon Pascual delegat del rector a la Facultat de Ciències de la Informació, va contribuir a la consolidació institucional d'aquesta facultat.

Ha contribuït a recuperar la tradició de les escoles d'estiu per a la formació dels ensenyants, tant a Rosa Sensat com al Col·legi de Doctors i Llicenciats.

El professor Lluch s'ha convertit en referència per a tots els que l'han conegut, no solament pel seu rigor i coherència científica, sinó també per la seva actitud ètica i cívica.

Programari informàtic en català

El Gabinet de Llengua Catalana ha distribuït el catàleg del programari informàtic en català, realitzat per la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Aquest catàleg té dues parts ben diferenciades: en la primera, s'indiquen els diversos productes que actualment existeixen al mercat i s'indica l'empresa que els produeix; en la segona, es donen les referències de les esmentades empreses.

La llista conté la referència de més de cent programes en català: sistemes operatius, llenguatges de programació, processadors de textos, correctors, fulls de càlcul, gestió, etc. No s'hi inclouen altres productes informàtics, com diccionaris, programes d'aprenentatge o culturals. La relació, feta arribar per la Generalitat, s'anirà actualitzant periòdicament.

Taula rodona sobre el Zaire

La solució de problemes immediats i la minimització de la responsabilitat dels imperis colonials van ser dos dels punts més interessants de la taula rodona «El conflicte dels grans llacs», que va reunir el 26 de novembre passat Adolf Figueres, coponent d'Intermón a la zona; Rafael Grassa, professor de Relacions Internacionals a la UAB i moderador del debat, i Gustau Nerín, membre del Centre d'Estudis Africans. La xerrada es va fer a la sala d'actes de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, i va comptar amb la col·laboració del Centre d'Estudis sobre la Pau i el Desarmament i Món 3.

Tant Rafael Grassa com Gustau Nerín van atribuir al conflicte una arrel estrictament política, de lluita pel poder de l'Estat entre dos grups o castes (hutús i tutsis), que «no es poden considerar ètnies diferenciades des d'un punt de vista antropològic». Es tracta de dos grups diferenciats des de fa molt temps per les activitats que tradicionalment han realitzat (els hutús són agricultors i els tutsis, ramaders), però que comparteixen la mateixa llengua i les mateixes tradicions i que, per tant, han de considerar-se d'una mateixa ètnia. Grassa i Nerín també van incidir en el fet que aquesta arrel procedeix de temps precoloniais, la qual cosa rebat una mica l'opinió generalitzada, que consisteix a culpar els antics imperis colonials de la majoria dels problemes ètnics que sorgeixen a quasi tots els estats de l'Àfrica.

Homenatge universitari al professor Aranguren

El cicle-homenatge al professor José Luis Aranguren va començar el 5 de novembre passat a l'auditori de la Caixa de Sabadell, amb una assistència massiva de públic. El cicle va ser organitzat conjuntament per la UAB, la Caixa de Sabadell i l'Ajuntament de Sabadell, i va englobar una sèrie de conferències sota el títol *Per una cultura democràtica: les dimensions polítiques de la moral contemporània*. L'acte d'inauguració va iniciar-se amb la conferència d'Eduardo López Aranguren, «Relaciones entre los poderes central, autonómico y local». Eduardo López Aranguren va compartir taula amb Pompeu Casanova, coordinador del cicle; Fermí Vallbé, regidor de Cultura de Sabadell; Victòria Camps, professora d'Ètica a la UAB, i Jordi Berrio, vicerector d'Estudis de la UAB. El conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Maria Pujals, va presidir l'acte.

En aquesta primera conferència del curs, el fill del filòsof només va tenir paraules d'agraïment per al primer homenatge que una universitat espanyola dedica al seu pare. Eduardo L. Aranguren va dir: «Al meu pare li hauria agradat ser aquí, no solament pel contingut, sinó perquè seria a Catalunya, una terra que estimava i on sé que el respecte és recíproc». Segons els organitzadors, el cicle de conferències va ser tot un èxit, com ho demostra l'elevat nombre d'estudiants inscrits al curs, reconegut per l'Escola de Doctorat i de Formació

Continuada de la UAB, amb valor d'un crèdit i mig. En aquest sentit es va pronunciar Fermí Vallbé, que va assenyalar: «És la primera vegada que es fa a Sabadell un cicle que funciona al mateix temps com a curs acadèmic de la Universitat i que registra un públic tan divers».

Rubert de Ventós

El filòsof i catedràtic d'Estètica de la Universitat Pompeu Fabra, Xavier Rubert de Ventós, va reflexionar durant la segona conferència del cicle sobre «Pluralisme personal i pluralisme polític». El filòsof va centrar-se en la moral cristiana i el seu encaix dins la política. Rubert de Ventós va entusiasmar el públic amb una intervenció dinàmica i entretinguda.

«La coexistència de dues nacions a Catalunya és una realitat»; Isidre Molas argumentava així la plurali-

tat del catalanisme durant la conferència «Identitat i formes de nacionalisme», en la qual el catedràtic de Dret de la UAB també va defensar el nacionalisme europeu i una futura història d'Europa dins la qual quedarien incloses tant la història d'Espanya com la de Catalunya. Molas vaticinava, així, un patriotisme europeu, «o el que sigui, perquè Europa en guerilles vol dir pèrdua de posició en el món i, directament, pèrdua de nivell de vida».

El públic que va assistir al cicle era molt heterogeni. La raó per la qual aquestes mestresses de casa, aquests estudiants i la resta de persones es van inscriure al cicle de conferències va ser gairebé sempre la mateixa. A tots els va moure un interès genuí per conèixer tant la figura i el pensament d'Aranguren com les idees i les opinions dels conferenciants.

Eduardo Aranguren, en l'acte d'inauguració de l'homenatge al seu pare.

La ciència, a l'abast de tothom

Constituir un pont entre la comunitat científica i el ciutadà, i afavorir la participació de la societat en l'avenç de la ciència i la tecnologia va ser la finalitat de la I Setmana de la Ciència, organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca (FCR) amb totes les universitats catalanes, l'Institut d'Estudis Catalans, el CSIC, i més de cent entitats públiques i privades, del 7 al 14 del novembre passat. La Setmana de la Ciència es va tancar amb la cerimònia de lliurament del VII Premi FCR al Palau de la Generalitat, i amb la posterior celebració de la Nit de la Ciència.

Al llarg d'aquesta setmana van tenir lloc més de cent actes arreu de Catalunya: conferències, taules rodones, recitals, presentació de projectes, seminaris, tallers, visites guiades, jornades de portes obertes a tots els museus i universitats... tots relacionats amb el món de la ciència en un sentit ampli.

La Universitat Autònoma de Barcelona s'hi va afegir activament amb demostracions, visites i activitats culturals. El Departament de Didàctica

de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals va organitzar uns Jocs Matemàtics i uns Jocs d'Educació Ambiental a la Facultat de Ciències de l'Educació. També es van fer jornades de portes obertes amb visites guiades al Servei de Microscòpia Electrònica, a l'Institut de Biologia Fonamental, al Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia, a l'Institut de Ciència dels Materials, a la Sala Blanca de la Facultat de Ciències i a la Facultat de Ciències de l'Educació. El Vicerectorat d'Estudiants i de Promoció Cultural es va afegir a les activitats programant la pel·lícula *Lluvia negra* i l'obra de teatre *Galileo Galilei*. Els actes, a la

UAB, van concloure amb una conferència feta per Jaume Terrades, catedràtic d'Ecologia i director del CREAF.

La Setmana de la Ciència es va tancar amb el lliurament del VII Premi FCR al Palau de la Generalitat. El guardó té com a objectiu distingir els investigadors que han contribuït a desenvolupar i difondre la ciència i la tecnologia en la societat catalana. Els premiats van ser el fillol Antoni Badia i Margarit i el catedràtic de Biologia Cel·lular de la Universitat Autònoma de Barcelona Josep Egozcue, guardonat per la seva trajectòria científica i pels seus estudis cromosòmics referents a la patologia de la reproducció humana.

L'Autònoma saluda les Brigades Internacionals

«Soy un voluntario de las Brigadas Internacionales porque admiro profundamente el valor y heroísmo del pueblo español en lucha contra el fascismo internacional. Porque mis enemigos de siempre son los mismos que los del pueblo español, los fascistas. Porque sé que si el fascismo triunfa en España, mañana será en mi país y mi hogar será devastado. Porque soy un trabajador, un obrero o un campesino que prefiere morir de pie a vivir de rodillas. Estoy aquí como voluntario, y daré hasta la última gota de mi sangre, si fuera preciso, para salvar la libertad de España, la libertad del mundo». Amb aquestes paraules –que el Comitè d'Estudiants de la UAB, una plataforma creada per diverses associacions d'estudiants en ocasió de l'homenatge, havia rescatat del jurament que els brigadistes feien abans d'incorporar-se a les seves unitats de combat–, la comunitat universitària va retre el seu particular homenatge a vint brigadistes internacionals i als seus acompanyants. Tota una declaració de principis per part dels joves, que es van erigir en hereus de «la lluita que vosaltres [els brigadistes] començàreu» i que ara els porta a «combatre el feixisme econòmic disfressat de neoliberalisme». La solemne declaració, recitada a l'uníson per un públic que depassava de llarg la capacitat de l'auditori de Lletres, va retronar a la sala a mig camí entre el sermó religiós i l'al·legat revolucionari, fet que va aportar noves dosis de dramatisme a una recepció per si mateixa molt emotiva.

Cançons revolucionàries –«Ay Carmela» o «En la plaza de mi pueblo»– i un auditori dempeus, dubitatiu entre l'aplaudiment i el puny alçat, van precedir l'arribada dels vells lluitadors. Clavells vermells i banderes –amb estels de tres puntes, estelades, republicanes i fins l'ensenyà cubana amb la imatge del Che– van dir-los «benvinguts a casa».

L'efusió no va ser, en tot cas, patrimoni exclusiu dels estudiants.

També en van donar mostres els professors d'Història Contemporània Ramon Alquézar i Francesc Bonamusa, integrants de la comissió organitzadora de l'acte, que duia per nom *El compromís inalterable amb la llibertat*. Alquézar va repassar la trajectòria de les Brigades a la Guerra Civil, mentre que Bonamusa va recordar el nom d'alguns batallons internacionalistes i va acabar llançant un brindis: «¡Por nuestra libertad y por la vuestra!», va cridar entre ovacions.

La delegació de brigadistes present a la taula va fer saltar més d'una llàgrima entre els congregats amb el relat de les seves vivències de joventut. Tothom va emmudir quan George Soussenko, veterà nord-americà amb marcat accent argentí, va sentenciar: «Nosaltres no érem mercenaris o militars amb soldada, no volíem res a canvi del nostre ajut, per la qual cosa aquest homenatge, seixanta anys després, és tan inespeirat com fantàstic».

De mica en mica, la representació internacionalista a l'estrada, for-

mada per dos russos, un iugoslau i un nord-americà, es va incrementar. Tots tenien alguna cosa a dir, com aquell escriptor nord-americà que va protagonitzar el moment més emotiu del matí quan, en un anglès entremebant pel seu delicat estat de salut, va jutjar decisiu el suport de les grans petroleres del seu país en el subministrament de carburant al bàndol feixista.

Les dones, fins llavors assegudes a la graderia, van encimbellar-se a la taula per aclamació popular. «Que parlin les dones, que parlin les dones», retrunyia l'auditori. Les seves intervencions van ser agraïdes pel públic, a qui es va recordar que «sense les dones no hi ha revolució».

El vicerector d'Economia, Antoni Tulla, va acomiadar l'acte en nom del rector, entre crits de «No pasarán!» i el cant de «La Internacional» i «Els Segadors».

Un cop al Rectorat, el vicerector de Professorat, Tomás Ibáñez, va adreçar unes paraules d'agraïment a tot el grup. L'homenatge de la UAB als brigadistes es va cloure amb un dinar.

Brigadistes en un moment de l'acte que va tenir lloc a l'auditori de Lletres.

Debat entre «okupes» i periodistes a la UAB

«Okupes» i periodistes es van veure les cares el 19 de novembre passat a la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB, en un encounter maratonià –es va fer en sessions de matí i de tarda– organitzat pel grup CCCP. L'objectiu de la trobada era doble: d'una banda, que els «okupes» exposessin les seves crítiques sobre com els mitjans de comunicació els han tractat i, de l'altra, que els informadors es defensessin de les imputacions i, en una cura d'humilitat, reconeguessin possibles errors comesos en el tractament dels fets que van envoltar el desallotjament del cinema Princesa de Barcelona.

Per part dels periodistes va haver-hi molta autocrítica, però no fins al punt de cedir sempre a les acusacions. Així, els informadors van queixar-se sovint de la «nul·la predisposició dels «okupes» per actuar com a font d'informació», alhora que van desmentir que les «altes instàncies polítiques» dictin la línia informativa dels mitjans, tal i com han assegurat els «okupes» en alguns casos.

El desallotjament del cinema Princesa de Barcelona.

Els joves van lamentar que els periodistes donessin més importància a la violència que va envoltar el desallotjament que no pas a les motivacions socials de fons que els porten a ocupar edificis abandonats.

Al llarg del dia, es va repassar detalladament el lèxic bèl·lic usat pels periodistes, i es van discutir les xifres de manifestants a favor dels «okupes» servides pels mitjans de comunicació, i fins la ubicació de les càmeres de televisió: «Estar darrera de la policia implica captar només la violència d'un dels bàndols».

Junta de Govern

La Junta de Govern que va tenir lloc el dia 21 de novembre passat va aprovar la proposta per establir el mecanisme adequat que permeti afavorir l'ús progressiu del català entre el professorat de la UAB, i garantir el dret dels estudiants a utilitzar el català en les seves activitats acadèmiques. La normativa va ser aprovada per trenta-un vots a favor, cap en contra, i cinc abstencions.

També es va aprovar l'ajustament pressupostari del 1996 i les previsions del pressupost de 1997, amb trenta-quatre vots a favor, cap en contra i vuit abstencions. També es va aprovar la modificació de la composició de les comissions d'Ordenació Acadèmica i d'Avaluació i Control de Professorat, en les quals el Vicerectorat de Qualitat Universitària substitueix el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i el de Professorat en les comissions respectives.

Debat sobre l'eutanàsia

Pilar Núñez-Cubero, ginecòloga i magistra en bioètica, i Aurora Bau Basi, membre de l'Associació pel Dret a Morir Dignament, van exposar, el 13 de novembre passat, els seus punts de vista sobre un tema extremament conflictiu en la societat actual: l'eutanàsia. La conferència es va fer a la sala de graus de la Facultat de Ciències de la UAB, que va quedar petita davant l'elevat nombre d'assistents a l'acte. El Servei d'Assistència i de Formació Religioses i la Universitat Autònoma de Barcelona van organitzar conjuntament el debat.

Aurora Bau va voler diferenciar clarament l'eutanàsia de l'homicidi. Ho va fer remarcant que ajudar a morir no és el mateix que matar. Bau va defensar el poder del metge per ajudar a morir un malalt un cop aquest ha donat el seu consentiment per escrit. «El metge ha deixat de ser un enemic per convertir-se en un amic que pot ajudar», va dir.

La doctora Pilar Núñez-Cubero, per la seva banda, es va referir a sentències en judicis de casos en què s'havia practicat l'eutanàsia, per mostrar la dificultat jurídica i professional del seu ús. En la majoria dels veredicis es relegava a un segon terme el dret a la privacitat i, per tant, a la possessió de la pròpia vida, mentre que es donava preferència a l'interès de l'Estat sobre la vida d'aquesta persona. Pilar Núñez-Cubero també va remarcar la diferència entre eutanàsia i homicidi. La doctora va definir eutanàsia com «una acció o omissió sobre un pacient amb una malaltia irreversible, amb la intenció de causar-li la mort per eliminar el seu sofriment», sempre, però, comptant amb el consentiment del malalt.

Autònoma Interactiva

Tutories electròniques

Amb l'inici del curs 1996-1997, la UAB ofereix, dins del projecte Autònoma Interactiva, la possibilitat d'avançar en la utilització de les noves tecnologies a fi d'agilitar i potenciar la comunicació mitjançant l'ordinador entre professors i estudiants. És el que s'ha batejat amb el nom de «tutories electròniques».

Autònoma Interactiva és un projecte que vol potenciar les noves tecnologies a la nostra universitat, especialment en el camp educatiu. Per aquest motiu, s'ha creat una comissió que s'encarregarà de dissenyar el marc general de l'aprofitament de les noves tecnologies a la UAB. Una de les primeres concrecions del projecte són les tutories electròniques a la UAB, que ja funcionen de forma experimental en els àmbits docents del segon cicle de la Llicenciatura d'Informàtica, del segon cicle de la Llicenciatura de Bioquímica, i del curs de doctorat de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals.

L'experiència se centra en la relació professorat-alumnat. Es pretén crear un campus virtual de la comunicació, on tots dos, alumne i professor, utilitzin aquest mitjà per afavorir la seva interrelació i potenciar el procés d'aprenentatge. És a dir, la informàtica es fa servir per donar suport a la docència, no per substituir-la, ja que l'Autònoma és, i continuarà sent, una universitat de caràcter presencial.

Els professors dels àmbits abans esmentats introduiran a la xarxa informàtica el programa de l'assignatura, la bibliografia, els materials, els articles, les pràctiques, etc. L'alumne podrà rebre, mitjançant aquest mateix conducte, els exàmens corregits, informacions diverses, respostes a preguntes comunes, etc. Però també tindrà diversos serveis a la seva disposició: informació general de les assignatures, com horaris, aulari, bibliografia, etc.; correu electrònic per fer consultes, trameure i rebre treballs, exercicis i pràctiques amb els professors; punt de trobada de comunicacions, anuncis, propostes i consideracions, on es poden fer suggeriments i comunicar-se; fòrum de debat on, a proposta del professor, es pot opinar sobre un tema concret i vinculat directament o indirectament amb l'assignatura. La voluntat dels responsables d'Autònoma Interactiva és estendre les tutories electròniques a tota la comunitat universitària en un futur pròxim.

L'Institut de Microelectrònica de Barcelona

L'Institut de Microelectrònica de Barcelona (IMB), ubicat des del 1985 al campus de la UAB –entre les facultats de Filosofia i Lletres i Ciències–, és una de les instal·lacions que, junt amb les de Sevilla i Madrid, integren el Centre Nacional de Microelectrònica (CNM), organisme dependent del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

La UAB, a més de compartir emplaçament amb l'IMB, en virtut d'un conveni de cessió dels terrenys, compta, en l'àmbit institucional, amb un representant al Patronat Rector del CNM. Aquest òrgan és l'encarregat de dictar la política científica de l'IMB, de decidir els pressupostos i de proposar els nomenaments.

En l'àmbit administratiu, la UAB i l'IMB mantenen un acord de col·laboració que enguany ha permès a vint-i-dues persones relacionades amb la Universitat –quatre catedràtics, quatre professors titulars i catorze alumnes– de desenvolupar-hi tasques d'investigació. A l'IMB, hi treballen en total 127 persones, entre investigadors, tècnics, personal en formació i personal d'administració i serveis.

En primer terme, l'objectiu de l'IMB és potenciar la recerca i el desenvolupament (R+D) de la microelectrònica espanyola a partir del disseny i la posterior execució de projectes propis. No obstant això, el director de l'IMB, Francesc Serra, destaca: «El més important, la nostra raó de ser, no és solament investigar, sinó que la nostra feina ultrapassi els murs dels laboratoris i sigui adoptada per les empreses».

Amb aquest propòsit, els serveis de l'IMB, integrats en dos departaments –el de Tecnologies de Silici i Microsistemes i el de Disseny de Sistemes Microelectrònics–, ofereixen a la petita i mitjana indústria una àmplia gamma de línies de fabricació de microsistemes.

Un microsistema no és altra cosa que un xip o un agregat de xips (multixip). És a dir, un complex intel·ligent fonamentalment electrònic fet sobre un substrat de silici i de dimensions extremament reduïdes. El microsistema consta d'una part de càlcul i processament que reacciona als estímuls d'una altra part, la sensorial, lligada al món real sigui per mitjà de mecanismes de pressió, acceleració, força, temperatura i contaminació, entre altres.

La producció dels xips té lloc a la denominada Sala Blanca, un espai ultranet de 1600 m² repartits en dos edificis. El primer edifici acull la Sala Blanca pròpiament dita, una de les més flexibles d'Europa. La segona instal·lació enclou els serveis que subministren energia elèctrica, aire tractat (mil vegades més pur que el del quiròfan d'un hospital), gasos de manteniment i aigua desionitzada. La construcció de la Sala Blanca ha representat una inversió d'uns 3000 milions de pessetes, 400 dels quals s'han injectat enguany per tal d'adequar-la al processament dels denominats mòduls multixips (MCMs).

Actualment, l'IMB dedica bona part dels seus esforços a la fabricació en sèrie. Els MCMs estan destinats a substituir les generacions anteriors de microcomponents pel fet que introdueixen innovacions notables. El multixip presenta un volum global més reduït, que, en escurçar la distància entre els xips que el componen, permet augmentar la velocitat de les operacions.

Per les seves característiques, els xips produïts a l'IMB tenen aplicacions en els camps de la medicina (interfase neuronal), la robòtica, la domòtica, l'automòbil (coixí de seguretat), les telecomunicacions (telefonia mòbil), l'electrònica de consum (videocàmeres) o les indústries aeroespacials i militars. Els xips, en definitiva, són arreu.

La infraestructura de l'IMB permet testar prototips i subministrar al mercat xips en sèrie en un nombre no gaire elevat que ronda les cent mil unitats. La xifra, lluny de ser un impediment per a la contractació, n'és un estímul. La petita i mitjana empresa troba en l'Institut el proveïdor ideal que s'ajusta a les seves

necessitats. Recórrer a l'IMB els resulta econòmic perquè no hi ha estipulat un volum mínim de facturació que persegueixi la rendibilitat de la producció, com sí que fan els grans fabricants de microelectrònica. Així, l'IMB s'ha convertit en una fàbrica auxiliar per a moltes indústries, tant locals com internacionals, a les quals els dissenya primer el prototip i més tard els subministra sèries petites per a recanvis i estoc, entre altres, sense intervenir en la fase de producció a gran escala.

Segons l'IMB, que és una mena de pont que uneix dues ribes –la recerca i el mercat–, qui posa els pals a les rodes en l'expansió de la microelectrònica espanyola és el mercat. Per dues raons: segons Francesc Serra, «les empreses, cadascuna en el seu sector, no assumeixen que el mercat és competitiu i que cal innovar per estar en millor disposició». A aquesta actitud de «passivitat empresarial», el director de l'IMB hi afegeix un altre fre: «la crisi econòmica, que encara a hores d'ara paralitza l'activitat econòmica del país».

El 1995, l'IMB va treballar en 51 projectes de R+D, amb un volum de contractació de 1310 milions de pessetes. La realització d'aquests acords va suposar uns ingressos de 670 milions de pessetes, la qual cosa situa en el 52% el nivell d'auto-finançament de l'Institut, alhora que el converteix en el segon centre del CSIC amb més recursos aliens.

A més, fa tot just deu mesos, el CSIC ha posat en marxa una Associació d'Interès Econòmic denominada D+T Microelectrònica, AIE, en col·laboració amb les companyies AT&T, Alcatel, Fagor i Barcelona Tecnologia, amb l'objectiu d'explotar tant els resultats dels treballs de l'IMB com les possibilitats de la Sala Blanca del centre. Amb aquesta societat, l'IMB es fa un lloc al mercat de la microelectrònica, no cobert per les grans companyies del sector, basat en la producció de sèries petites de productes específics.

Descobrint els enigmes de les cèl·lules glials del cervell

Els investigadors Berta González, Bernardo Castellano, Laia Acarín, José Miguel Vela, Miguel Ángel Martí, Àngels Yáñez i Ishaar Dalmau.

La trama complexa que constitueix el cervell està formada pels cossos i les perllongacions d'una població cel·lular heterogènia: les denominades neurones o cèl·lules nervioses pròpiament dites i un conjunt d'elements cel·lulars que s'agrupen sota el nom de cèl·lules de glia. Dins de la neurobiologia, les neurones han ocupat un lloc preferent en ser considerades les cèl·lules més importants del teixit nerviós, atès que són les encarregades d'integrar, de processar i de transmetre els impulsos nerviosos, que són la base de les sensacions, del pensament o de la memòria. Durant molt de temps, ha estat escassa l'atenció que s'ha prestat a les cèl·lules glials. Clàssicament, aquestes cèl·lules han estat considerades cèl·lules de sosteniment, amb una funció merament estructural ocupant els espais que deixen les neurones entre si. No obstant això, durant les dues darreres dècades, gràcies al desenvolupament i l'aplicació de noves tècniques d'estudi, s'han anat acumulant evidències que demostren el paper fonamental que tenen aquestes cèl·lules en la fisiologia del sistema nerviós. Els neurocientífics estan cada vegada més convençuts que les cèl·lules glials controlen l'establiment de les sinapsis (contactes específics neurona-neurona a través dels quals es propaguen els impulsos nerviosos); intervenen en el metabolisme de determinats neurotransmissors (substàncies alliberades per les neurones en els contactes sinàptics); regulen els processos immunitaris en el teixit cerebral; i fins i tot determinen, mitjançant la secreció de diferents factors, la supervivència o la mort de determinades poblacions neuronals.

Des de fa més de deu anys, el Grup d'Investigació BBG de la Unitat d'Histologia Mèdica, del Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia, sota la direcció de la doctora Berta González i del doctor Bernardo Castellano, ha centrat el seu interès a descobrir alguns dels enigmes que encara envolten les cèl·lules glials.

Els estudis fets pel Grup, en col·laboració amb laboratoris europeus (Institut de Biologia Mèdica de la Universitat d'Odense, Dinamarca) i americans (Departament de Neurobiologia de la Universitat de Loyola, Chicago), han estat o són subvencionats per fons de la Direcció General de Ciència i Tecnologia (DGICYT), la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT) i la Fundació "la Caixa". Concretament, les investigacions desenvolupades actualment pel grup BBG tenen per objectiu esbrinar de quina manera les cèl·lules d'astròglia i de micròglia (dos tipus de cèl·lules

les glials) intervenen i en quin grau són responsables de la degeneració nerviosa que es produeix després d'una lesió cerebral.

Quan el cervell es veu afectat a conseqüència d'una lesió traumàtica, una lesió hipoxicoisquèmica (manca d'oxigen o de reg sanguini), o com a resultat d'una malaltia neurològica degenerativa (com la malaltia d'Alzheimer, Parkinson o corea de Huntington), pot produir-se una afectació greu que moltes vegades es tradueix en la mort d'una població important de cèl·lules nervioses. Aquesta mort neuronal inicial pot desencadenar, a llarg termini, una degeneració nerviosa secundària en altres àrees cerebrals interconnectades amb les primeres. L'extensió i la progressió del dany neuronal sembla que depèn del grau d'activació de les cèl·lules d'astròglia i micròglia.

Experimentació amb animals

Per poder analitzar el grau d'activació de les cèl·lules d'astròglia i micròglia, el grup d'investigació BBG està utilitzant, d'una banda, mostres humanes procedents del Banc de Teixits Neurològics de l'Hospital Clínic de Barcelona, i de l'altra, models experimentals basats en la producció de lesions cerebrals utilitzant animals d'experimentació. Per a la realització de les lesions experimentals, s'utilitzen dues tècniques diferents. Una d'elles consisteix en la injecció intracerebral de N-metil-D-aspartat (NMDA), una substància que és capaç de produir la mort selectiva d'una població de neurones de l'escorça cerebral sense afectar les prolongacions axòniques d'altres neurones. L'altre tipus de lesió consisteix a extreure una porció de l'escorça

cerebral mitjançant la tècnica d'aspiració amb una cànula acoblada a una bomba de buit, que, a més de provocar una pèrdua neuronal, causa un trencament important de les prolongacions axòniques d'altres cèl·lules nervioses. Ambdós tipus de lesió induïxen una degeneració a llarg termini d'altres zones cerebrals connectades amb l'escorça cerebral, com el tàlem, zona important del cervell on s'integra i es modula la informació sensorial que arriba a l'escorça cerebral.

Tant a les mostres humanes com a les procedents d'animals d'experimentació, l'estudi de les àrees cerebrals degenerades mitjançant tècniques histoenzimàtiques i immunocitoquímiques revela que, en aquests casos, quan les neurones veuen afectada la seva integritat, poden alliberar senyals capaços d'induir una activació ràpida de les cèl·lules de micròglia. A més d'aquests senyals endògens, la disrupció de l'anomenada barrera hematoencefàlica amb la consegüent entrada de proteïnes d'origen sanguini pot ser també una causa desencadenant de l'activació microglial. Aquestes cèl·lules microglials activades, que presenten una morfologia característica quan s'observen amb el microscopi, posen immediatament en marxa la seva maquinària metabòlica i secreten diferents factors capaços d'activar les cèl·lules d'astròglia. Alhora, les cèl·lules astroglials activades alliberen també altres senyals que tenen la capacitat de modular l'activitat metabòlica de les cèl·lules microglials. Ambdues poblacions glials estan, per tant, relacionades estretament entre elles intercomunicant-se mitjançant la secreció de diferents substàncies, entre elles les anome-

nades citocines, família de polipèptids que influeixen sobre nombrosos processos biològics.

Afectació neuronal

Depenent del tipus de lesió que s'hagi produït i del grau d'afectació neuronal, les cèl·lules de micròglia i astròglia activades alliberen potents molècules, algunes de les quals exerceixen efectes neuroprotectors, mentre que altres poden tenir un efecte contrari que pot arribar a ser tòxic per a les cèl·lules. Així, les cèl·lules de micròglia activades són capaces de sintetitzar i alliberar productes com l'òxid nítric, proteases, radicals lliures i altres factors diversos que poden arribar a provocar la mort neuronal. Paral·lelament, les cèl·lules d'astròglia, un cop activades, constitueixen una font important de factors neurotròpics que eviten la mort neuronal i estan implicats en els processos de reparació i de regeneració del teixit nerviós. Entre aquests factors, les neurotrofines i el factor de creixement dels fibroblasts (bFGF) sembla que tenen un paper primordial. El balanç entre els productes secretats és, probablement, com ho indiquen les investigacions que es duen a terme, el que determina, en darrer terme, la mort o la supervivència de les neurones.

Un altre aspecte també força important lligat al procés inflamatori associat a una lesió cerebral és la regulació de la resposta immunitària. En aquests sentit, s'ha comprovat que són cèl·lules de micròglia activades les que, mitjançant l'expressió en la seva membrana citoplasmàtica d'antígens del complex major d'histocompatibilitat (MHC), tenen la capacitat de modular la resposta immunitària i d'actuar com a cèl·lules presentadores d'antígens als limfòcits que patrolen en el cervell. Aquesta funció és d'importància vital, atès que en determinades ocasions pot arribar a desencadenar-se una resposta autoimmunitària en la qual s'indueix una degeneració encara més acusada, com succeeix en malalties desmielinitzants, com l'esclerosi múltiple.

El coneixement dels mecanismes cel·lulars implicats en l'activació de les cèl·lules astroglials i microglials és fonamental per poder establir estratègies que evitin, o si més no alenteixin, la progressió de la degeneració cerebral. D'altra banda, la inducció d'aquestes cèl·lules a sintetitzar i alliberar determinats factors de creixement pot ser de gran ajuda per promoure la regeneració i, conjuntament amb tècniques de trasplantaments cerebrals, afavorir el restabliment de circuits cerebrals degenerats.

Dret a l'educació

Prop de dues-centes persones van assistir, el 18 de novembre passat, a la conferència que els professors de la UAB José Adelantado i Albert Recio van pronunciar en defensa de la universitat «pública, lliure i popular». La xerrada, realitzada a la sala d'actes de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, tenia com a objectiu principal dotar de contingut i d'arguments la campanya en contra de les privatitzacions, que va culminar, dos dies després, amb una jornada de vaga a la UAB convocada pels estudiants.

José Adelantado, professor d'Estructura Social, va emmarcar els processos liberalitzadors en una «maniobra de redistribució dels recursos de l'Estat més àmplia», que tindria com a finalitat «transformar un dret social com a educació en una mercaderia venuda i comprada per la iniciativa privada».

El professor d'Economia Aplicada Albert Recio va lamentar que avui dia la universitat «doni més valor a l'expedició de títols, que al cap i a la fi serveixen perquè el jove reclami un lloc privilegiat en la jerarquia social, que no pas a estendre la cultura socialment».

Insubmisos

Quatre insubmisos i setanta insubmises es van presentar com a tals davant del Rectorat de la UAB, el 19 de novembre passat, en el marc de la primera Jornada Antimilitarista del curs, organitzada per l'Assemblea d'Insubmisos de l'Autònoma (LAIA).

Unes cent persones van marxar en manifestació des de la plaça Cívica fins al Rectorat, per demanar la retirada de les places que té la UAB per fer la PSS. La comitiva va entrar sense provocar incidents al Rectorat fins a arribar a l'Oficina d'Afers Socials, organisme que gestiona la PSS, on va fer palès el seu malestar.

Carod Rovira

El nou secretari general d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Josep Lluís Carod Rovira, va presentar, el 18 de novembre a la UAB, la seva contribució personal al debat sobre la identitat de les esquerres catalana i europea en la conferència titulada «La construcció de l'esquerra nacional». L'acte, organitzat per ERC en col·laboració amb la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, va aplegar prop de dues-centes persones.

Carod va aprofitar la presència d'un públic molt jove per desmitificar una branca de l'independentisme, la que entén la independència «com a finalitat última i no com a mitjà per solucionar els problemes socials».

Defensa de la universitat pública

Treballadors de la UAB, funcionaris i laborals, es van manifestar, el dia 4 de novembre, de les 13 a les 14 h, per demanar uns serveis públics eficients i dignes, en contra de la congelació salarial decretada pel govern i en defensa del dret a la negociació col·lectiva i pel manteniment del poder adquisitiu. Uns tres-cents treballadors es van concentrar davant de l'edifici del Rectorat, on van desplegar pancartes i van fer una crida a la mobilització enfront de les limitacions salarials.

La convocatòria d'UGT i de CCOO s'emmarca en un seguit d'accions entre les quals cal destacar l'aturada i la manifestació del 14 de novembre. Professors, PAS i estudiants es van concentrar a l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat al campus per anar a Barcelona, on van assistir a la manifestació en defensa del sector públic que es va fer al migdia, entre la plaça d'Urquinaona i la plaça de Sant Jaume. Representants del CAU i estudiants es van manifestar al campus en defensa de la universitat pública. Un grup dels manifestants va tallar l'autopista durant prop de mitja hora.

D'altra banda, els rectors de les universitats catalanes van signar un

Manifestació d'estudiants i de PAS el dia 14 de novembre.

manifest, el dia 20 de novembre, en defensa de la universitat pública, promogut per la UGT.

El dia 21 de novembre va tenir lloc una aturada general de les classes.

Els estudiants de totes les universitats catalanes, per la seva banda, es van manifestar massivament a Barcelona en defensa de la universitat pública.

Projectes de medi ambient per a Menorca

Cinc estudiants de quart curs de Ciències Ambientals van visitar Menorca els dies 29 i 30 de novembre. La visita, però, no va ser de plaer. Els estudiants, que van ser convidats a Maó, van presentar cinc projectes a la taula rodona del Consell Insular, i el dissabte van elaborar propostes de treball juntament amb els responsables del pla de residus del Consell.

Els projectes es van fer el curs passat per a una assignatura de l'esmentada llicenciatura, i se centraven en el pla de gestió dels residus de Menorca. Els treballs van ser seleccionats pel Consell Insular entre un total de catorze presentats pels estudiants, tenint en compte els temes que tractaven, la seva originalitat i el punt de vista des del qual enfocaven les característiques especials de l'ecosistema de Menorca. La bona relació establerta entre els estudiants i l'organisme de l'illa, fruit de l'intercanvi d'informació entre tots dos, va portar el Consell a interessar-se en aquests cinc projectes a l'hora de plantejar-se la renovació del pla de gestió. La tria dels treballs es va fer després que el professor de l'assignatura trametés al Consell Insular una còpia de cada projecte realitzat pels alumnes.

Joan Rivera de Vall, el professor de Ciències Ambientals que va acompanyar els estudiants en el seu viatge, va explicar les característiques generals dels treballs: «Cada projecte tracta un tema concret. Menorca és una illa especial; és una reserva de la biosfera i demana solucions concretes, ja que, en ser un espai tancat, no es poden desplaçar els problemes a altres municipis». Les aportacions d'aquests programes

de revisió es podrien englobar en les àrees següents: informativa (educació ambiental i major implicació i participació ciutadana), tecnològica (tractament de residus i recollida selectiva, és a dir, establiment de criteris de selecció de deixalles —per exemple, la separació entre matèria orgànica i inorgànica) i econòmica (tenir recursos per poder portar a terme el nou pla de gestió).

Quatre alumnes que han presentat els seus projectes a Menorca.

Arqueòlegs de la UAB, a Tell Halula

El professor de prehistòria Miquel Molist viu de manera apassionada un particular romanç —«fascinació», en diu ell— amb el Pròxim Orient. L'ídil·li es remunta vint anys enrere, quan el jove Molist es va enrolar com a mercenari en distintes expedicions arqueològiques europees a Xipre i a Turquia. L' enamorament va culminar quan l'historiador va viatjar a l'aeroport de Damasc, en una cita a cegues concertada per telèfon, per afegir-se a una campanya francesa.

«El 1989 —explica el professor— es va fer realitat el meu somni: crear un equip arqueològic de la Universitat Autònoma de Barcelona que permetés als estudiants d'excavar a Síria, estalviant-los periples similars al meu».

El coneixement de la vall de l'Eufrates adquirida en els seus treballs per a l'administració francesa va facilitar les primeres prospeccions de Molist, que de seguida va quedar «enamorat» de Tell Halula, un jaciment de 8 hectàrees situat al Kurdistan siria, ric en restes arqueològiques. Les excavacions es van iniciar el 1991, després de passar un any en blanc per la Guerra del Golf, i és previst que es dilatïn fins al 2000, quan el govern siria, immers com els seus veïns en la lluita pels recursos hidrològics de la regió, construeixi sobre el riu un gran embassament.

Actualment, l'expedició que dirigeix el professor Miquel Molist a Tell Halula és l'única de la UAB que treballa a la zona de l'anomenat Creixent Fèrtil, entre les conques dels rius Eufrates i Tigris. Molist i nou historiadors més de la UAB integren el «disc dur» de l'equip. «És necessari —afirma— que existeixi un nucli compacte, els membres del qual es coneixin bé, per tal de superar sense problemes una estada de dos mesos de durada en un lloc desert, sense centres d'oci als voltants, sense un domini perfecte de l'idioma i, sobretot, amb una jornada laboral que abasti des de les cinc del matí fins a les nou del vespre». La resta de components, fins a setze persones, és personal de les universitats de Barcelona, Castelló, Bilbao, Valladolid i París.

Espiga de blat

Usualment, el retorn a casa de l'expedició passava desapercebut. Aquest octubre, però, la tornada de Tell Halula ha provocat un gran rebombori informatiu, tant a Catalunya com al món àrab. Nombrosos diaris de la conca mediterrània s'havien fet ressò de la suposada descoberta a Tell Halula de «l'espiga de blat més antiga del món». Al final, els 10.700 anys d'edat que els mitjans sirians havien atribuït a la troballa van re-

Muralla descoberta pel grup d'arqueòlegs que dirigeix el professor Molist.

sultar exagerats. «En realitat, té una antiguitat de 8700 anys, superada de molt per una altra de 12.000 anys recollida per un equip francès, i per si sola no té importància», segons han reconegut a la seva tornada diferents membres de l'equip. «El jaciment —explica Molist— és valuós perquè permet reproduir el pas d'una societat caçadora i recol·lectora a una de sedentària. Durant un període ininterromput de 2500 anys, Tell Halula va estar habitada».

Les prospeccions realitzades han tret a la llum dues fases d'ocupació, que són considerades pels arqueòlegs «veritables punts d'inflexió».

Primera civilització

En la primera s'han descobert les restes del que podria haver estat la primera civilització, que, cap a l'any 6800 aC, va descobrir, segons es desprèn de les troballes carbonitzades, l'agricultura i la ramaderia. Tant per al carboni-14 com per als investigadors catalans, que han elaborat dues tesis sobre aquest tema, la cronologia en la domesticació d'animals és clara: «En tres-cents anys van assimilar el xai i la cabra; en cinc-cents, el bou, i en mil, el porc», com també ho és la varietat de les seves plantacions: cigrons, llenties, blat i pèsols. A aquest període cronològic corresponen també els primers indicis protourbanístics d'una societat emergent que degué aplegar influències neolítiques i altres pròpies de les cultures halaf i ubaid. Es tracta

de quatre habitatges juxtaposats, d'estructura pluricel·lular, amb parets de tovots i sòl de calç.

«Cap al 6000 aC —apunta Molist—, trobem l'altra fase evolutiva, on apareixen com a resultat dels treballs arquitectònics col·lectius les primeres mostres de monumentalitat, entre les quals despunta la muralla». Es tracta d'una paret de 26 metres de llargària excavats fins al moment per 4 d'alçària. La comparació amb Jericó és obligada, però Molist la rebutja: «A Tell Halula no hi ha res que faci pensar en una finalitat defensiva. Com a mur de contenció, emplenat de terra, en realitat és una plataforma per enlletir la part col·lectiva o pública del poblat. En tot cas, aquesta monumentalitat reflecteix l'elaborada planificació urbanística de l'assentament».

Entre les indústries trobades al jaciment n'hi ha d'autòctones, com la ceràmica i els útils d'os, i de forànies, com ara mineral de la Capadócia i petxines de la Mediterrània, que serveixen per dibuixar un cercle d'intercanvi comercial de sis-cents quilòmetres de radi.

A Tell Halula, el rastre humà es perd cap al 4500 aC, després de 2500 anys d'ocupació permanent i sense que de moment s'hagin detectat mostres de violència que puguin explicar aquest declivi tan sobtat. «El més probable —diu Molist— és que Tell Halula perdés la seva hegemonia regional en favor d'un altre assentament, que podria ser el de Tell Abr, vint quilòmetres més al nord».

Alumnes al Canadà

La Facultat de Ciències de l'Educació, amb la col·laboració del Departament de Filologia anglesa i de Germanística, és responsable de la coordinació de l'únic programa de cooperació Europa-Canadà en el camp de la formació de mestres de llengües modernes. La coordinadora del projecte és la professora Elisabet Saravia, recolzada, a la Facultat de Ciències de l'Educació, per Carme Àngel, vicedegana d'Afers Acadèmics, Maria Villanueva, coordinadora de la Comissió Internacional, i Beatriu Caballero, coordinadora de la Titulació de Mestre de Primària-Especialitat Llengua Estrangera, i a la Facultat de Filosofia i Lletres, per Joaquim Oltra, cap del Departament de Filologia anglesa i de Germanística.

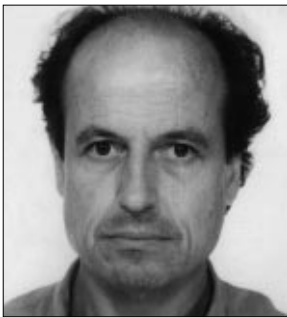
L'objectiu del programa és millorar la formació dels mestres de llengües estrangeres mitjançant la cooperació internacional a través de la mobilitat d'estudiants i de professors; la creació de projectes de recerca comuns; i l'elaboració d'un butlletí electrònic que faciliti la producció de materials d'aprenentatge i l'intercanvi internacional als estudiants i professors que no puguin gaudir dels avantatges dels programes de mobilitat.

L'Autònoma donarà aquesta possibilitat de beca a dotze estudiants (sis per any acadèmic), per fer una estada d'un quadrimestre en una de les universitats del Canadà que participen en el programa. Tindran prioritats els alumnes de la titulació de Mestre de Primària-Especialitat Llengua Estrangera, de la Facultat de Ciències de l'Educació, i els de Filologia anglesa de la Facultat de Filosofia i Lletres, tot i que el programa és obert també als alumnes de Filologia Francesa, Hispànica i Catalana. Més informació al telèfon 581 26 82.

Homenatge a Emili Mira i López

La Societat Científica Catalana de Psicologia (SCCP) va organitzar les seves primeres jornades els dies 8 i 9 de novembre, a la Universitat Industrial de Barcelona. En aquestes jornades, en homenatge al psicòleg i psiquiatre Emili Mira i López, van participar-hi totes les universitats catalanes, la de València i la de les Illes Balears, sota l'organització de l'Arxiu i Seminari d'Història de la Psicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El doctor Emili Mira (1896-1964) va ser deixeble directe d'August Pi i Sunyer, i indirecte de Ramon Turró, que formaven part de la internacionalment coneguda Escola de Barcelona. El doctor Mira va pertànyer a aquesta generació partida per la Guerra Civil, que va provocar que raons extracientífiques trenquessin una tradició psicologicopsiquiàtrica àmpliament reconeguda.

JOAN MARIA ESTEBAN i XAVIER VIVES. El primer és professor d'Investigació del CSIC a l'Institut d'Anàlisi Econòmica; el segon és professor associat de la UAB, professor d'investigació del CSIC a l'Institut d'Anàlisi Econòmica, i director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica. Ambdós han estat guardonats amb el Premi Societat Catalana d'Economia, que patrocina Caixa de Catalunya, pel seu estudi sobre *Creixement i convergència regional a Espanya i a Europa*. Aquest premi, que es lliura aquest any per primera vegada, ha estat substituït per distingir els millors treballs econòmics realitzats en l'àmbit de Catalunya, València i les Balears.

JOSEP M. DOMÈNECH MATEU, professor del Departament de Ciències Morfològiques, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona el 3 de novembre passat. El discurs d'ingrés del doctor Domènech va tractar sobre la *Morfogènesi dels sistemes His-Tawara i record anatómic de l'esquetlet fibrós del cor*. La resposta va ser a càrrec de l'acadèmic numerari Josep Laporte i Sales.

Manteniment i reparació d'equips informàtics

El Servei d'Informàtica ha posat en marxa recentment un servei de manteniment i reparació d'equips informàtics a través d'un concurs públic que ha adjudicat a l'empresa ELTEC, SA, que es farà càrrec del manteniment.

L'objectiu d'aquest servei és la solució de les avaries i del mal funcionament dels equips microinformàtics de la Universitat. El servei de manteniment es contracta sobre la base d'un preu anual per equip i comprèn els aspectes següents:

Manteniment preventiu: un cop l'any, es revisaran els equips en manteniment per verificar-ne el funcionament òptim i detectar possibles fonts d'avaría abans que afectin el funcionament correcte de l'equip.

Manteniment correctiu: inclou tant la solució com el mal funcionament dels equips. Per mal funcionament s'entén la impossibilitat d'obtenir resultats esperats de l'equip, tant si és a causa d'una avaría del maquinari com d'un defecte del programari de base (sistema operatiu i controladors de dispositiu), com ara l'acció d'un virus. Està garantit un temps màxim d'atenció de quatre hores i de solució de vuit hores. Si el problema no es pot solucionar en el temps màxim compromès per una avaría del maquinari no reparable immediatament, se substituirà l'equip afectat per un de característiques similars.

Ampliació del maquinari: la instal·lació i la configuració de noves opcions (targeta de xarxa, CD-ROM...), o ampliacions (de memòria, de disc...) als equips en manteniment es faran sense càrrec pel que fa a la mà d'obra.

Instal·lació de nous equips: quan es compri o es traslladi un equip a una nova ubicació, si està en manteniment, se'n farà la instal·lació sense càrrec. La instal·lació de l'equip inclou la connexió a la xarxa i el tras-

llat de dades des de l'ordinador anterior si escaigués.

Trasllat d'equips: quan calgui traslladar un equip, si està en manteniment, es farà el trasllat sense càrrec. La instal·lació de l'equip a la nova ubicació inclou la connexió a la xarxa.

Inscripcions al servei de manteniment: a l'apartat de manteniment del Web del Servei d'Informàtica (<http://www.uab.es/si>) hi trobareu més informació, tarifes i un formulari per a la sol·licitud d'alta al servei de manteniment.

Servei de reparacions (per als equips fora del manteniment): als equips que no estiguin inscrits al servei de manteniment, se'ls ofereix un servei de reparacions sota comanda. El compromís en temps de resposta i solució s'haurà de pactar en cada cas particular. Es pot demanar pressupost de la reparació sense càrrec.

Notificació d'incidències: el Centre d'Assistència i Suport (CAS) del Servei d'Informàtica és el responsable de la recepció i el seguiment de cada cas, també de les incidències del servei de manteniment i de la reparació d'equips informàtics. Per optimitzar els recursos de què es disposa, es demana que per entrar en contacte amb el CAS se segueixin els passos següents: 1) recollir totes les dades que poden ajudar a resoldre la incidència. Per exemple: tipus d'ordinador, sistema operatiu, nom i versió de l'aplicació o utilitat que es refereix, nom de l'usuari, missatge d'error, símptomes, forma de repetir el problema, etc.; 2) comunicar amb el CAS fent servir, per ordre de preferència, els mitjans següents:

1. El formulari de comunicació de cas via Web a <http://www.uab.es/si>
2. Un missatge per correu electrònic a cas@uab.es
3. Si el cas és una incidència urgent, al telèfon 2100, de 9 a 14 h, i de 15 a 17 h.

Nomenaments

Jordi Roig de Zárata ha estat nomenat, amb efecte del 6 de novembre passat, director de l'Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell. També amb efecte des de la mateixa data, Dolors Poch Olivé ha estat nomenada directora del Departament de Filologia Espanyola.

Claustre General

El proper dia 16 de desembre tindrà lloc, a les 8.30 h en primera convocatòria i a les 9.30 h en segona convocatòria, a la sala d'actes del Rectorat, el Claustre General, en el qual el rector presentarà el seu informe anual. En l'ordre del dia també hi figuren les línies generals dels pressupostos per a l'any 1997, així

com un debat sobre «Reflexió i anàlisi sobre la universitat pública», i el torn obert de paraules.

Inspecció Tècnica de Vehicles

Al mes de desembre es farà la revisió periòdica d'automòbils (matrícules de la B-3047-NN a la B-4123-NW), a càrrec d'una unitat mòbil de la Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV) que es desplaçarà al campus els dies 18, 19 i 20 de desembre. Les persones que hi estiguin interessades s'hauran de posar en contacte amb el responsable del parc mòbil de la UAB (Sr. Aragonès. Tel. 2713), per tal de fer les reserves corresponents. El nombre de revisions és limitat.

Simposi d'Història Econòmica

Els propers dies 11, 12 i 13 de desembre, tindrà lloc, a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, el VII Simposi d'Història Econòmica, organitzat pel Departament d'Economia i d'Història Econòmica, sota el títol Canvi Institucional i Història Econòmica, amb la participació d'investigadors d'universitats espanyoles i d'àmbit internacional. El professor suec Bo Gustaffson farà la lliçó inaugural: «Methodological problems of institutional economic history», a les 16.30 h, a la sala d'actes de la Facultat.

Vint anys de teatre i democràcia

Els dies 12 i 13 de desembre, tindrà lloc, a la sala de graus i a l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, un col·loqui sobre «Vint anys de teatre i democràcia a Espanya, 1975-1995», amb destacats autors, com Alfonso Sastre, José Sanchis Sinisterra, Josep M. Benet i Jornet i Sergi Bebel, entre altres. El Seminari de Literatura Espanyola Contemporània presentarà el llibre que dona títol a les jornades.

Investigació en comunicació

En el marc dels actes del vint-i-cinquè aniversari de la creació de la Facultat de Ciències de la Comunicació, els dies 12 i 13 de desembre tindrà lloc, a l'esmentada facultat, un congrés sobre Centres Documentals per a la Investigació i la Producció en Comunicació. Les Transformacions Tecnològiques.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Afers Institucionals
Gabinet de Premsa. Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 581 13 35. Fax 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través del web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>